ШОЬЛ ТАВЫСЫ

РЕСПУБЛИКАЛЫК ЯМАГАТ-ПОЛИТИКАЛЫК ГАЗЕТА

ГОЛОС СТЕПИ РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

№ 49 (8581)

26 НОЯБРЬ

2015 йыл

КИШИ ЮМА

КАРАША АЙЫ

Баасы 5 маьнет

1931-иши йыллан алып шыгалы

ДР АЬКИМБАСЫ

Шаирге багысланган шатлыкта

ДР Аькимбасы Рамазан Абдулатипов оьткен юмадынъ ызында Дагестаннынъ халк поэти Магомед Ахмедовтынъ мерекесине багысланган шатлыклы шарада ортакшылык этти. Ол буьгуьнги оьзгеристинъ баьри дагестаншылары уьшин уьйкен маьнелиги барлыгын белгиледи, Магомед Ахмедовтынъ яратувшылыгына йогары белгисин берди.

Регион етекшиси Магомед Ахмедов Дагестан Язувшылар союзынынъ председатели бола турып, солай ок Поэзия театрынынъ художестволык етекшиси болатаганын эске салды, эм республика етекшилигининъ бу идеясынынъ яшавга шыгарылувы оны ман байланыслы экенин белгиледи. Оннан баскалай, Рамазан Абдулатипов мерекешиге эстеликли саьат эм онынъ акында оьзи язган китапти тапшырды.

Мерекешиди элимиздинъ туьрли регионларыннан конаклар, шаирдинъ акында коьп йылы соьзлер айтып, кутладылар эм эстеликли савгалар тапшырдылар. Олар – РАН Дагестан илми орталыгынынъ Тил, адабиат эм саният институтынынъ директоры Магомед Магомедов, Россия Язувшылар союзынынъ би-

ринши секретари Геннадий Иванов, Дагестан парламентининъ биринши вицеспикери Юрий Левицкий, Россия Язувшылар союзынынъ Москва кала организация правлениесининъ председатели Владимир Бояринов эм баскалар. Мерекешиге каратылып, Ингушетия аькимбасы Юнус-Бек Евкуров атыннан да хошлав адреси окылды.

Шаир М.Ахмедов Василий Шукшиннинъ медали мен савгаланды, ога ДР Халк Йыйыны атыннан хошлав адреси эм Сый грамотасы, Александр Пушкин медали тапшырылды.

ДР Аькимбасы Рамазан

Абдулатипов россия патшалыгын беркитуьвге уьйкен уьлисин косканы эм адабиатты яклаганы уьшин "Михаил Лермонтов" медалин тапшырув ман "Биз заманнынъ баьтири" адабиат-ямагат савгасына тийисли этилинди.

Шешен Республикасынынъ Язувшылар союзынынъ председатели Канта Ибрагимов Рамазан Абдулатиповка Поэзия театрын туьзгени уьшин разылыгын билдирди, саниятты эм илмиди сыйлайтаган ерде тек уллы шаирлер тувмага болатаганын белгилеп.

Шатлык концерт пен тамамланды.

ФОРУМ

Д.Медведевтинъ баславы ман

Дагестан делегациясы "Единая Россия" политикалык партиясынынъ ерли боьликлерининъ секретарьлерининъ савлайроссиялык форумынынъ пленарлык йыйынында ортакшылык эт-

Йыйында партиядынъ етекшиси, РФ Оькиметининъ председатели Дмитрий Медведев те катнаскан. Форумнынъ ортакшылары алдында шыгып соьйлегенде, ол партиядынъ регионаллык боьлик етекшилерин келеяткан 2016-ншы йылдагы парламент сайлавларында законшылык негизинде енъуьвге ымтылмага шакырган. "Бизим партия уьшин депутатлар корпусынынъ эм толтырувшы властьтинъ аьрекети ашык, таза болганы айлак та маьнели. Ол зат "Единая Россия" партиясынынъ яваплыгын эм политикалык куьшин шайытлайды", - деп

ясынынъ ерли боьликлерининъ секретарьлерининъ савлайроссиялык форумы биринши кере онынъ председатели Д.Медведевтинъ баславы ман оьткерилген.

Форумда кандидатураларды айырув эм сонъында оларды 7-нши кере шакыртылаяк Государственный Думасынынъ эм регионлардынъ законодательлик власть органларынынъ депутатларына кандидатлар эсабында коьрсетуьв бойынша Ортак федераллык куьнибурын партия тавыславына аьзирленуьв, солай ок антикоррупционлык нормаларын толтырув акында закон акында соравлар ортага салынып ойласылган.

Айтылган йыйында "Единая Россия" политикалык партиясынынъ Ногай район боьлигининъ секретари, "Ногайский район" МО аькимбасы Казмагомед Янбулатов та Дагестан делегациясы сырасында катнаскан.

рып келеди. Ол Махачкалада финансовый техникумды билдирген Д.Медведев. етимисли тамамлаган. Исинде етискен уьстинликлери, "Единая Россия" партийогары кеспилик усталыгы, узак йыллар бойы яваплылык Еннет аналар аягы

Махачкалада Дослык уьйинде "Гражданлык ямагатта Дагестан халкларынынъ аьдет-йорыкларын саклав эм эдап-эстетика принциплерин оьрлендируьв" деген темага Дагестан аналарынынъ II Республикалык форумы озгарылды.

Шарады аша берип, ДР Аькимбасы Рамазан Абдулатипов форум катнасувшыларынынъ, Синайский ярым аралда терракт сырагысында пассажирлик самолет атылып, 224 аьдем оьлгенин эсине салды. Олардынъ эстелигине бир такыйка уындемей турды-

Республика етекшиси, Аналар форумы экинши кере озгарылатаганын белгилеп, соьзин баьри йыйылганларга каратып, булай деди: "Буьгуьн республикада коьп зат сиз бен байланыслы. Дагестан кыскаяклыларынынъ биринши республикалык форумыннан сонъ аьр муниципалитетте йолыгыслар оьттилер. Республикада ийги йорык-аьл туьзилер, эгер Дагестан ман биз баьримиз де етекшилесек. Власть халктыкы болмага тийисли, эм буьгуьнги форум – сондай етекшилев кеплерининъ бириси".

Рамазан Абдулатипов федераллык орталыгы

астында ягыннан, элимиздинъ Президенти Владимир Путин эм РФ Оькиметининъ Председатели Дмитрий Медведев ягыннан бизим республикага айырым эс каратылатаганын белгиледи. Соны ыспатлайды кабыл этип алынган эм яшавга уьстинликли шыгарылатаган "Дагестан Республикасынынъ илгерили оърленуъвин канагатлав бойынша алды шеретлик шаралар акында" деген Токтасы эм 2025-нши йылга дейим Дагестан Республикасынынъ оьрленуьв Программалары.

> Солай ок оьз соьйлевинде Рамазан Абдулатипов Аналар форумы – ол ога дагестан аналары ман республикада болатаган затлар ман, кайдай куллык юритилетаган ман боьлиспеге ийги эп экенин белгиледи.

> Форум барысында дагестан хатын-кызларга патшалык савгалар тапшырылды. Олар – окытувшылар, медсестралар, сыйыр савувшылар эм баскалар.

> Сонъ форум куллыгы секциялар кенъеслеринде бардырылды. Олар аьлиги дагестан ямагатында кыскаяклыдынъ туткан орынын белгилевге багысланып озгарылды. Тамамында форум резолюциясы кабыл этилип алынды.

БУХГАЛТЕР КУЬНИ БЕЛГИЛЕНДИ

Исин юреги мен сайлаган



СЫЙЛЫ БИЗИМ АНАЛАР!

"Ногайский район" МО сизди сондай ийги байрамынъыз – Ана куьни мен кутлайды

Бизде эндиги аьдетли болган Ана куьни – ол юреклемизге айлак та ювык эм баалы аьдемлеримиз – бизим аналарымызга багысланган энъ йылы байрамларымыздынъ бириси. Анадынъ уллы эм сыйлы суьйимлиги бизди бесигимизден алып йылытады эм саклайды, яшав кыйынлыкларын енъмеге, сенмеге, уьстинликке ынанмага коьмек этеди. Биз эндиги неше ясымызда болсак таанадынъ танъ соьзи, онынъ юмсак карасы, каьмбил маслагаты балага да, уьйкен аьдемге де бек керекли.

Бу сондай аьруьв байрам куьнинде коьп балалы, куллыкшы, колларында сакат балаларды оьстиретаган аналарга айырым кутлав эм разылык соьзлеримизди ка-

Аявлы бизим аналар, уьй тандырын саклавшылар! Сизге акланмас кыйынъыз, япсарсыз шыдамлыгынъыз, коьнъил юмартлыгынъыз уьшин ак юректен разылыгымызды билдиремиз. Сизинъ балаларынъыз оьнерли эм аьдем суьер болып оьссинлер, сизди дайым да олардынъ эс беруьви эм суьйимлиги курсап алсын! Савлык, эмишлик эм наьсип сизге эм сизинъ аьеллеринъизге!

К.ЯНБУЛАТОВ,

"Ногайский район" МО аькимбасы.

Кизлярхан Мурзагельдиева (суьвретте) "село Червленные Буруны" СП МО администрациясында 1986-ншы йылдан алып бас бухгалтер аьрекетин яваплы толтыпан толтырып келген иси уьшин ол коьп кере Сый грамоталарга, разылык хатларга тийисли этилген.

Кизлярхан Картпосовна суьйген ис аьрекетинде яваплы куллыкшы болып калмай, наьсипли ана да болады. Коьп йыллар бойы бас экономист болып куллык эткен эри Алавдин Мурзагельдиев пен (яткан ери ярык болсын) курган татым аьелде уьш аьвлетлерин тербиялап, яшав йолына салганлар. Балалары, йогары билим алып, элимиздинъ туьрли муьйислеринде куллык этедилер. Буьгуьнлерде кыскаяклы уныкларынынъ етимислерине куьезленеди.

Онъганнынъ эки яхшылыгы бир келер дегенлей, бу айда Кизлярхан Мурзагельдиева эки байрамды белгилейди: Бухгалтер куьнин эм Ана куьнин. Ак юректен оны кутлаймыз, исинде уьстинликлер, аьел наьсибин, ден савлыкты, онъайлыкты йораймыз.

"Континенталь"

банқынынъ қуллықшылар

қоллеқтивине

Бажарымлы предприниматель Мухтарбий Аджековтынъ баславы ман Терекли-Мектеб авылында туьзилген "Континенталь" банкы ашылганлы 1-нши декабрьде 5 йыл толады.

Сол сыйлы мереке мен сизди ак юректен кутлаймыз эм район яшавшыларынынъ буйымларын битируьв мен байланыслы аьрекетинъизде уьстинликлер йораймыз. Аьр биринъизге берк ден савлык, аьел наьсибин эм баьри ийгиликлерди сагынамыз. Халк пайдасына аьрекет этетаган банк армаганда да оьрленсин.

> "ШОЬЛ ТАВЫСЫ" республикалык газетасынынъ редакциясы.

М.ЮСУПОВ – белгили патшалык эм ямагат аьрекетшиси

Йогары дережели ис орынларда ислеген



Белгили патшалык эм ямагат аьрекетшиси Магомед Юсупович Юсупов тувганлы 80 йыл толды. Онынъ эстелигине тувган ери — Дагестанда шатлыклы шаралар озгарылды.

Магомед Юсупов Гуниб районынынъ Согратль авылында 1935нши йылдынъ 25-нши ноябринде тувган. Ерли школады куьмис медаль мен окып битирген, йогары билимди Москва каласында патшалык экономика институтында алган.

Институтты окып битирген сонъ, кесписи бойынша дережели ис орынларда куллык этип, элимиздинъ хайырлыгы уьшин бардырылатаган иске оьз косымын эткен. Ис аьрекетин ол 1957нши йылда ДАССР Госпланынынъ экономисти болып кыйын салувдан баслаган. Сонъ Дагестан совнаркомынынъ планэкономикалык боьлигининъ етекшисининъ орынбасары, ДАССР Госпланынынъ председателининъ орынбасары болып куллык эткен.

1966-ншы йылда Магомед Юсупович КПСС Дагестан обкомынынъ курылыс боьлигининъ заведующийи орынына коьширилген. Сонъ ол КПСС Буйнакск кала комитетин басшылаган, узак йыллар бойы КПСС Дагестан обкомынынъ промышленность эм курылыс бойынша секретари болып куллык эткен.

Он йыллардан артык заман Магомед Юсупов республикадынъ йогары дережели ис орынларында кыйын салган: ол ДАССР Министрлер Со-

ветининъ председатели, КПСС Дагестан обкомынынъ биринши секретари болып аърекет эткен.

1990-ншы йылда экономика илмилерининъ кандидаты, СССР Оьр Советининъ депутаты, СССР халк депутаты, КПСС ЦК агзасы Магомед Юсуповты Москвага коьширедилер. Мунда ол РСФСР Госпланынынъ председателининъ орынбасары, Россия экономика министрининъ орынбасары ис орынларында кыйын салмага туьскен.

Оьткен оьмирдинъ ызгы йылларында Магомед Юсупович Греция элинде Россия Федерациясынынъ савда ваькили эсабында аьрекет эткен, а тийисли тыншаювга шыкканнан сонъ "Сулакский ГидроКаскад" ОАО Гендиректорынынъ советнигининъ ис орынын бийлеген.

Савлай яшав оьмирин, тувган ерининъ хайырлыгы уьшин каныгыслы куллык этуьвдинъ уьлгисин коьрсетип, кыйынын аямай багыслап келген Магомед Юсупов ис аьрекети элимиздинъ йогары органлары ягыннан бааланмай калмаган. Ол Ленин орденине, эки кере Ис Кызыл Байрак орденине эм эки кере "Сый белгиси" орденине, "Дагестан Республикасы алдында етимислери уьшин" орденине тийисли этилинген. Солай ок патшалык савгалары арасында сыйлы орынды туьрли медальлер бийлейдилер: "Ис ветераны", "Москвадынъ 850 йыллыгынынъ эстелигине", "Социалист Болгарияга – 40 йыл" эм баскалар.

АВЫЛ АДМИНИСТРАЦИЯСЫНДА

Ийги баслав

Янъыларда "село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасынынъ баславы ман Ногай районынынъ КЦСОН ГУ куллыкшылар коллективи мен йолыгыс болып озды. Онда Авыл йыйынынынъ депутаты Рустам Гапаров, "село Терекли-Мектеб" СП МО секретари Джамиля Стамбулова ортакшылык эттилер.

Бас деп "село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасы З.Аджибайрамов социаллык куллыкшысы Маринат Мавлиевна Ора-

зовады коьп йыллык етимисли куллыгы уьшин ДР Ис эм социаллык оьрленуьв министерствосынынъ Сый грамотасы ман савгаланганы ман кутлады. Сонъ авыл етекшиси авыл администрациясынынъ аьрекети бойынша планланган ислер акында хабарлады, Терекли-Мектеб авылынынъ социаллык яктан коршаланмаган яшавшылар куьбине коьмек этурв бойынша биргелес куллык юритуьвди ийгилендирмеге ниети барлыгын билдирди.

Кеспи куьнинде

Быйылдынъ 17-нши ноябринде "село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасы 3.Аджибайрамов авыл администрациясында участковыйларды кеспилик байрамы ман кутлады.

Бу кеспидинъ маьнелигин белгилеп, Зейдулла Курманович булай деди: "Сиз бизим авыл яшавшыларына куьнде де коьмек этесиз, олардынъ парахатлыгын саклайсыз, кавыфсызлыгын канагатлайсыз. Сиз халк пан аыллесесиз, маслагатынъыз

бан аьр кайсыды ойланмай этилинген затлардан аман саклайсыз. Сизге ис борышларынъызды толтырувда коърсететаган йигитлик, йигерлик уьшин разылыгымды билдиремен".

Сонъ "село Терекли-Мектеб" СП МО администрация атыннан участковыйлар К.Аджимуратовка, А.Джумаевке, К.Кусеповка, Р.Тунгатаровка, Р.Алыпкашевке, А.Джумакаевке, А.Ильясовка Сый грамоталар тапшырылды. Э.КОЖАЕВА.

Аьр соьзде – акыйкат

Янъыларда "село Терекли-Мектеб" СП МО администрация меканында Ясуьйкенлер советининъ йыйыны болып озды. Буыгуын мунда куын кезегинде уыш сорав каралды: "село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасынынъ ис планы, авыл еринде тазалыкты тутув эм халклар ара терроризм мен куырес юритуыв акында.

Биринши эм экинши соравлар бойынша "село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасы З.Аджибайрамов соьйледи. Онынъ ис программасына коьре, уьйкен эс авылдынъ тазалыгына, ясылланып коъркленуьвине, керексинген авыл яшавшыларына берееги акында белгилейди. А Ясуьйкен-

лер советининъ агзалары оьз алдыларына ислемеге ниети бар аьдемге, тек колларыннан келген, коьмегин этееклерин билдирдилер.

Авылымызда тазалыкты тутар уьшин аьр биримиз оьзимизден басламага керекпиз. Авыл яшавшысы Б.Курпаев "село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасына аьр бир туькеннинъ алдына кокыс тоькпеге алат салмага, аьр бир туькен иесине шешекейлер шашпага маслагат берди.

Уьшинши сорав уьстинде "село Терекли-Мектеб" СП МО администрациясынынъ Ясуьйкенлер советининъ председатели Шатемир Мунгишиев шыгып соьйле-

ди. Ол йыйылганларга ИГИЛ-дынъ тувув, оьрленуьв йоллары акында айтты. Сол политикалык аьрекетке белги берип, бизим япсарларда караклардынъ барлыгы акында айтты.

– Терроризмге эм экстремизмге карсы турувда оьз себеплигин Сирия, Украинадынъ кубыла- куьнтуварында болатаган урыслар эм Орта Азияда, Ювык Куьнтувар эллериндеги ислер этедилер. Сонынъ уьшин бизим ыхтыярсаклавшы органлардынъ куллыкшыларына йогары усталык пан ислерин бардырмага керек болады, — деди ол.

Ясуьйкенлер советининъ йыйынына келгенлер, сонынъ агзалары

оьзлери де бир ой-токтаска келдилер — Терекли-Мектеб авылымызда да аьллер аьруьв тувыл. Ясларымыз тувра йолдан тайысадылар. Сол кыйын аьллерден шыгув йолларды биз биргелесип, излестирмеге борышлымыз.

Ясуьйкенлер советининъ председатели Ш.Мунгишиев авылымызда терроризм мен куьресте профилактикалык ислерди кенъ яйылдырмага керекпиз деген маслагатын берди. Ясларымызга сак карайык, олар – бизим келеектегимиз.

Ясуьйкенлер советининъ йыйыны бек пайдалы темалар бойынша

Г.САГИНДИКОВА.

29-ншы ноябрь – РОССИЯДА АНА КУЬНИ

АЯВЛЫ АНАЛАР ЭМ ТЕТЕЙЛЕР!

Сизди аьр кайсымыздынъ яшавында энъ ювык, энъ аявлы аьдемимиз – Ана куьни мен кутлайман.

Ана куьни – ол суьйимге, энъ йылы эм ак юреклик юка сезимлерге бийленген байрам. Аналык – ол энъ наьсипли заман, кыскаяклыга табиат пан берилген энъ ийги савга. Миллионлаган аьдемлер бу куьнлерде оьз аналарын кутлап, оларга юрек туьбиннен алынган энъ ийги соьзлерин айтарлар.

Межесиз ана суьйими аьдемди тувганнан алып курсайды, яшав йолда баьле-казалардан коршаламага шалысады, кыйынлыклардан оьтпеге ярдамласады. Ана — ол аьелдинъ, балалардынъ таявы эм тиреви.

Баьри аналарда да суьйинмеге коьп эп болсын! Сизинъ, оьз кызыксынувларынъызды арт таслап, баскалар уьшин толысынша берилип яшаганынъыз балалар эм баьри ямагат ягыннан сизге уьйкен сый этуьв мен кайтсын. Балаларынъыз эм уныкларынъыз наьсипли, оьнерли болып оьссинлер, сиз акында каьрлеп, сизге уьйкен эс карат-



сынлар. Берк ден савлык, уьйкен наьсип эм онъайлык сизге! Уьйинъизди дайым тынышлык эм суьйим бийлесин!

3.АДЖИБАЙРАМОВ,

"село Терекли-Мектеб" СП МО аькимбасы.

РАЙОН АДМИНИСТРАЦИЯСЫНДА

Балаларга ярдам

Сакат балалар, атаанасы ягыннан каравсыз калганлар, олардынъ законлы ваькиллери, атаана ягыннан каравсыз калган балады оьз аьелине тербиялавга ал-

мага ниети барлар, сакат балалар эм олардынъ ата-аналары, пенитенциарлы учреждениелердеги балалар — бу куыплерге ярдам этуы уышин "Ногайский район" МО

администрация карары бойынша "Кызувлы линия" телефонлары туьзилген: 8(8722)55-33-40; 89285162216; 89285639953.

Быйылдынъ 20-ншы

ноябринде йогарыда белгиленген куыплерге киретаган балаларга правовой ярдам этуьв россиялык Куыни озгарылды.

АВЫЛДАСЛАР АКЫНДА

КЕСПИ УСТАЛАРЫ

Суьйинишлери кутылмасын



Буьгуьн мен районымызда аты-даны шыккан эки курувшыдынъ акында хабарламага суьемен. Олар экеви де бир авылда тувып-оьскенлер, бир йыл бир школага бир ок класска барганлар.

Мине элли йылдан артык болады коьзлеринде куьн саьвлелери ойнаган, дуныяга, бизге не зат коърсетерсинъ деп, кызыксынып караган Келдимурат Муратказиев эм Аскербий Нартупов биринши класска келгеннен бери. Экеви де школады кутарып, тувган Нариман авылында "Путь Ленина" совхоздынъ курылыс боьлигинде ислеп баслайдылар. Оларга яшавынынъ басында ок ийги ис йолдаслар да, не болсанъыз болынъыз деп шеттен уьндемей карап турмайтаган ясуьйкенлер де рас келген болартагы – экеви де исининъ сулыбына да, яшав йорыгына да уьйрендилер.

Биревге де айып болмасын деп, хабарымды экеви арасындагы ясуьйкеннен баслайым

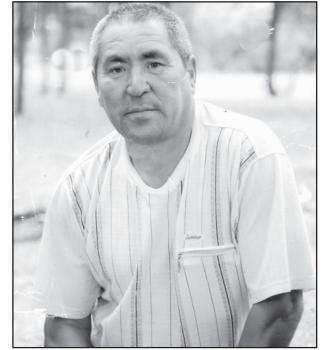
А.Нартупов ис йолынынъ басында ок шалыскырлык, яваплык, усталык коьрсетти, сонынъ уьшин де онынъ суьврети совхоздынъ Сый тактасында туратаган эди. А. Нартупов 1975-нши йыл Ставрополь крайынынъ Коясула авылыннан Равзат атлы сылув кызды яратып, занъыраган той этип, оны Нариман авылына аькеледи. Яслай эситетаган эдим ясуьйкенлердинъ хабарлаганларын: "Етисан кызлар Караногай ясына эрге шыкса, оны оьзининъ тоьркин юртына аькетеди" деп. Сол зат оьтирик пе, ушын ма экенин билмеймен, ама меним досым Аскербийдинъ яшавын алганда – ушын болып шыкты. 1979-ншы йыл Аскербий эм Равзат Нартуповлар Коясула авылына коьшип кетедилер. Оьзине тапшырылган исти тийисли дережеде бажарып уьйренген Аскербий мунда да ийгилердинъ сырасында болады. Шалыскыр ясты мунда сезедилер эм тез арада "Прикумводстрой" трестининъ ПМК-сынынъ комплексли бригадасынынъ басшысы этип саладылар. Мунда да А. Нартуповтынъ суьврети Сый тактасыннан таймайды, эм ол 1986ншы йыл ВЛКСМ ЦК "Алтын коллы уста" деген белгисине тийисли этиледи.

Соьйтип, яшайды эм ислейди Ставрополь крайынынъ Коясула авылында Дагестаннынъ Нариман авылынынъ йигит ясы. Караногайлардынъ атын ерге туьсирмей яшайды. Уьш кызын да оьстирди, яшав йолына да салды. Аскербий - оьзи маскарашы, хабарлары коьп аьдем. Ол дослары ман йыйылган ерде биревге де ялкпага бермейди. Оьзининъ Коясула авылында яшаганын ол булай деп айтады. "Эр кисидинъ таянгандай уьш юрты болады. Биринши – ата юрт, экиншиси – ана яде нагаш юрт, уьшиншиси – хатын юрт. Бакты соьйтип язгандыртагы мага хатын юртка таянып яшамага".

Дослардынъ экиншиси Келдимурат Му-

ратказиев сав яшав бойы тувган Нариман авылында турады, уьйли-эсикли де болды, балаларын да асыл этти. Келдимурат - шынтылай да коллары алтын аьдем. Ол – район курувшыларынынъ уста дегенлерининъ бириси. К.Муратказиев – тек уста курувшы тувыл, данъклы кыркымшы. Онынъ яшав бойы тийисли болган савгаларын алып карасанъ, К.Муратказиевтинъ кайдай данъклы ис йолын оьткенин ашык анълайсынъ, тувган элининъ экономикасын оьстируьвге кайдай уьйкен уьлис косканын оьткир сезесинъ.

Мине совхоздынъ дирекциясынынъ, парткомынынъ, профкомынынъ эм комсомол комитетининъ атыннан 1980-нши йыл язылган Сый грамота. Мине 1980-нши йыл ВЛКСМ РК секретарьлери А.Джуманбетов, М.Савкатов кол салган кой кыркымда уьстинликлери уьшин Сый грамота. Сол ок 1982-нши йыл РСФСР Авыл хозяйство министерствосы Черкесск каласында озгарган кыркымшылардынъ Савлайроссиялык конкурсында К.Муратказиев енъуьвши болып шыккан. Онынъ акында РСФСР Авыл хозяйство министрининъ орынбасары кол баскан "Савлайроссиялык конкурста енъуьвши болганына эм койды шугыл кыр-



кувдынъ йосыгын кенъ яювда белсен катнасканы уьшин" Сый грамота шайытлайды. Сондай ок ис етимислери уьшин К.Муратказиев ВЛКСМ ЦК атыннан, ДАССР Госагропромы атыннан савгаларга тийисли болган. Уста курувшы, уста кыркымшы Келдимурат Аджимолла улы Муратказиев коьплеген конкурсларда, ярысларда енъуьвши болган. Сол заманларда Келдимурат тувыл ма оьз ногайынынъ, оьз районынынъ сыйын коьтерген. Тек досымыз коьп соьйлейтаганлардан, "мен" деп коькирегине уратаганлардан тувыл. Сол йылларда ол оьзининъ куьндегилик исин этип, халктынъ шынты улларынынъ бириси болып юрген.

Буьгуьнлерде Совет

оькимети бузылды К.Муратказиев тийисли тыншаювда болса да, уьйде олтырып турмайды, аьдемлерге байыр уьйлер салув курылысында катнасып, аьелин саклав уьстинде каьрлейди. Онынъ уста курувшы экенин билетаганлар аьр кайсысы да оны оьзине аькетпеге шалысадылар.

Мине соьйтип яшайды Нариман авылында атаклы курувшы, атаклы кыркымшы оьзининъ аьели Марипат пан, асыллап оьстирген балалары ман. Суьйинедилер олар балаларына, уныкларына эм йиенлерине. Айырмасын Кудай бир де оларды сол суьйиништен.

Магомет КОЖАЕВ. Суьвретлерде: курувшылар А.Нартупов эм К.Муратказиев.

РАЗЫЛЫК

Ашык юзли Насият

Биз социаллык куллыкшысы Насият Межитовадынъ кыйын салув аркасы ман доърт йылдан бери социаллык буйымлар ман пайдаланамыз. Олай деген, социаллык куллыкшысы Насият Ямаладиновна ис борышларына коъре бизге уьйшиликте кыйынын тийгистеди. Аър бир уьй исин намысы ман толтырар, коънъилге етип, аъримиз бен тил табар, олайбулай артык соъзи болмас.

Авыл арасында ол уьйкен сый-оьрмет пен пайдаланады. Ашык юзли, туьз ниетли кыскаяклы тек мактавга тийисли. Биз ога берк ден савлыкты, аьел наьсибин, узак оьмирди йораймыз. Эсейгенде, бизим яшавы-



мызга яркын нур саьвлелерин севип келеяткан Насиятка ак юрегимизден разымыз эм уьйкен савбол айтамыз.

Куьнбатар авыл яшавшылары Бану Кокеева эм Сакинат Абасова. Суьвретте: *Н.Межитова.*

Аьдем иси мен ярасык

Базархан Наип кызы Салемиева (суьвретте) - оьз ис орынында куллыксуьерлиги мен сый-абырай казанган аьдем. Ол ис аьрекетин 1995нши йылдынъ апрель айыннан алып социаллык тармактынъ ясуьйкен эм сакат гражданлардынъ куьндизги ял алув боьлигинде баслаган. Баслап онынъ ис борышы боьлмелерди йыйнав эди, сонъ онынъ белсенлигин, ясуьйкенлер мен катнасып болувын коьргенде, ол социаллык куллыкшыдынъ ис орынына коьширилди. Аьли болса Базархан сегиз ясуьйкен аьдемлер мен куллык этеди. Олардынъ баьриси де Базарханнынъ эткен куллыгына бек разы. Базархан ис



аьрекетин намыслы этеди. Ол социаллык буйымларын толтыратаган Земфира Карповна Богдановичус онынъ

акында булай дейди:

– Мага буьгуьнлерде Базархан кызымдай болып карайды, бир куьн соьзимди ерге туьсирмейди. Ога, мага беретаган ян йылувлыгы уьшин, оьз разылыгымды билдиремен.

Социаллык куллыкшысына оьзи карайтаган аьдемлердинъ разылыгыннан уьйкен баа зат йок. Базархан Салемиева ис йыллары ишинде коъп Сый грамоталарга тийисли болган, бир неше кере акшалай баргы да алган.

3.БОРАМБАЕВА, социаллык куллыклар бойынша специалист.

«КАРЛЫГАШЛАР» (балалар уьшин эм балалар акында)

КОЬРИМЛИ ОКУВШЫ

Суьйимбийке атын аклайды



Билим куьни быйыл Куьнбатар авыл орта Муса Курманалиев атындагы школасында шатлыклы аьлде оьтти. Школа етекшиси Амзатхан Алавдин улы Межитов сол куьн ийги иси мен белгиленген окытувшыларга эм окувшыларга баргылар Солартапшырды. дынъ ишинде биринши

класстан алып тек йогары белгилерге окып келеятырган талаплы кызалак Суьйимбийке Кумарова да бар эди.

Суьйимбийке тетеси мен турады, ата-анасы Сургут каласында ислейдилер. Кыздынъ акында язбага деген ниет пен мен онынъ акында ийги этип билейим деп тетеси Айга-

нат эм класс етекшиси Сабират Алимжановна Агисова ман хабарладым, уьйине де барып, кыз бан соьйледим.

Суьйимбийке школадан келген сонъ кийимлерин ерли-ерине салып, асын ишеди, бираз тыншайып, танълагы дерислерине аьзирлик коьреди. Суьйимбийке класстынъ ямагат яшавында белсен катнасады, бизи мен аманласып, оьз ислерин коьрмеге деп кетти. "Класстынъ диреги" деп куьлемсирейди оьктемлик пен кызалак. Суьйимбийке туьрли кружокларда катнасады, класс етекшиси айтканлай, биринши класстан алып берк билимли болып келеди, боьтен де ога орыс тил эм адабиат дерислери ярайды. Соьйтип, янъыларда "Орыс классиклер поэзиясы" деген район бойынша конкурста катнасып, баргылы орынды алды. Школада окып келеяткан йылларда халклар ара "Старт" конкурсында катнасып, биринши орынларга тийисли болган. Берген тапшырмаларга мукаят, аьр затты заманында этеди, борышларын яваплылык пан толтырады.

"Русский медвежонок" конкурсынынъ катнасувшысы, "Орфограммы" командадынъ энъ де ийги капитаны" деген дипломнынъ, англис тилининъ юмалыгында белсен катнасканы уьшин Сый грамотадынъ иеси, Суьйимбийке йылдан-йылга оьз билимин оьстирип турады. Класста болатаган эртенъликлерди юритеди, салынатаган пьесаларда бас рольлерди ойнайды. Компьютер мен де ислеп болады, янъылыклар излеп табады. Суьйимбийке - "Ветеранга хат", "Баьтир пионерлерге хат", "Меним атам Аталык согыста" эм баска проектлердинъ ав-

2015-нши йыл баслангыш класслар ара "Йыл окувшысы" конкурсында катнасып, талаплы кызалак енъуьвши болды. Биз келеекте де Суьйимбийке кызымыз соьйтип уьстинликлер мен абытларын алар эм ногай халктынъ данъклы кызынынъ атын аклар деп шекленмеймиз эм ога коьплеген яхшылыклар йораймыз.

С.МЕЖИТОВ. ис ветераны.

атындагы школадынъ

Суьвретте:

С.Кумарова.

ОРЫС ТИЛИН УЬЙРЕНЕМИЗ

Шаирлик дуныясынынъ есиринде

Шаирлердинъ бириси "Шынты поэзия бир зат та айтпайды, ол тек амалларды коьрсетеди. Баьри капыларды да ашады. Сен оьзинъе келискен капыды ашпага боласынъ" деп айткан. Ушыны ман да шынты шаирлик баьри капыларды да ашады. Аьлиги заманда ятлав окыйтаганлар аз, яслар китап окымага суьймейдилер, белгили шаирлеримиздинъ яратувшылыгы ман кызыксынмайды деген ойда мен токтаскан эдим. Болса да сондай ойга шеклендим. неге десе оьспирлеримиз ятлавды, кайтип ярасыклы этип яттан окыганына шайыт болдым.

Янъыларда Ногай район орталык китапханасынынъ куллыкшылары яттан ятлав окыйтаганлар арасында конкурс озгардылар. Терекли-Мектеб авыл Джанибеков эм Кадрия атындагы школаларынынъ 9-11нши классларынынъ окувшылары Сергей Есениннинъ, Марина Цветаевадынъ, Александр Блоктынъ ятлавларын окыдылар. Олардынъ ят-



тан окыганына баа берген тоьрешилер сырасы-"Шоьл тавысы" республикалык газетасынынъ боьлик редакторы Гульфира Бекмуратова, Ногай патшалык драмалык театрынынъ актрисасы Бурлиант Нургишиева, Ногай район маданият уьйининъ куллыкшысы Гульфия Кокоева кирдилер.

Конкурсты библиограф Арина Якубова юритти, ол келген конакларды, конкурс катнасувшыларын, жюри агзаларын хош алып, шаирлер акында хабарлады. Конкурста 12 окувшы катнастылар, олар баьриси де сайлап алган ятлавларын ийги этип окыдылар. Олар уллы орыс шаирлеримиздинъ юзлеген йыллар артта язылган ятлавларын окып, бизге олардынъ сезимлерин коьрсеттилер.

Сергей Есениннинъ "Письмо женщине" деген ятлавын эки окувшы окыды. Кызлар оьзинше бизге шаирдинъ оькинишли эм йылы сезимлерин коьрсеттилер. Биринши орынга Джанибеков 11-нши классынынъ окувшысы Милана Курманбаева алды. Экинши орынга Кадрия атындагы школа 11нши классынынъ окувшысы Гульжана Аджатаева тийисли болды. Уьшинши орынды бир тавыстан жюри Кадрия атындагы школа 9-ншы классынынъ окувшысы Алтана Кокоевага берди. Ол Александр Блоктынъ "Демон" деген ятлавын окыды.

Быйыл Адабиат йылы деп беркитилген Россия бойынша, район китапханаларында адабиат кешликлер, йолыгыслар оьтип турады. С.Есениннинъ, М.Цветаевадынъ, А.Блоктынъ яратувшылыгына багысланган конкурс бизим юреклерди шаирликтинъ есирине туьсирди. Оьсип келеяткан несилимиз ярасыклыкты коьрип те, янындагы сезимлерин коърсетип те болатаганына сол куьн баьримиз де шайыт болдык.

Г.АБДУЛАКИМОВА.

Суьвретте: енъуьеши М.Курманбаевады савгалав мезгилинде.

ШКОЛА ЯШАВЫННАН

Уьстинликлер мен абытлайды алдыга



Менимше, инсаннынъ баьри касиетлери де школада окыган йылларында кепленеди. Тек окувшылар сол затты анъласа экен эм маьне берип окыса экен. Баска яктан караганда, ойлайсынъ, аьли оларга окымага баьри амаллар да бар, тек окымага аваслык болсын. Окымага суьйгенлер ЕГЭ сынавларын ийги этип оьтип, элимиздинъ туьрли муьйислеринде окыйдылар. Бизим школаларда да талаплы эм билимли балалар бар. Милана Курганова – А-Х.Джанибеков атындагы школадынъ 6ншы класс окувшысы. Школада ол – ийгилердинъ сырасында.

Баслапкы класслар-

дан алып Милана тек йогары белгилерге окып келеятыр, йыл сайын ийги окыганы уьшин ога грамоталар тапшырылады. Онынъ разылык хатлары арасында "Окувга аваслык уьшин" диплом, баслангыш класслар арасында эсап дериси бойынша савлайроссиялык олимпиадада енъгени уьшин сертификат, "Тилимнинъ барлыгы – халкымнынъ байлыгы" ана тилинде адабиат-яратувшылык ислерининъ район конкурсынынъ грамотасы, "Сага куьлемсирев савкатлайман" яттан ятлав окувшылар конкурсынынъ "Аьдемшилик" номинациясы бойынша дипломы. 5-нши класста окыган заманда Милана "Йыл окувшысы – 2015" школа конкурсында катнасып, интеллект марафонында йогары коьрсетимлер берди.

Милана китаплер окымага суьеди, ол ана тилинде ятлавларды яттан биледи, янъыларда ана тил эм адабиат, англис тилиннен дерислери бойынша олимпиадаларда биринши орынды алды, "Дуныя бизим тоьгерегимизде" деген марафонда катнасып, І дережели диплом ман савгаланды. Онынъ грамотасында "Йогары билими, куллыксуьерлик, оьзденлик, тербия, билимге аваслыгы уьшин" деп язылган.

Класстынъ ямагат яшавында Милана белсен катнасады, янъыларда класс етекшиси Юлия Ивановна Махмудова атыннан талаплы кызга школа эм класс яшавында белсен катнасканы, класс етекшисине коьмек эткени, йогары билим, ийгилик, билим алувда йигерлик, кайдай кыйынлыкларды да оьтпеге болаягын анълаганы уьшин грамота тапшырылды. Юлия Ивановна исининъ басы деп балалар ман, атааналар ман тил тавып, окувшыларга терен билим, ийги тербия беруьв деп санайды. Аьр бир балага маьне берип карайды, олар да окытувшысын бек суьедилер.

Оьктемсийдилер Милана ман ата-анасы. Кургановларга школа администрациясы, класс етекшиси атыннан кызын ийги тербиялаганы эм школа яшавында катнасканы уьшин разылык хатлар тапшырылган. Милана бийимеге суьеди, ол – Балалар яратувшылык уьйинде хореограф Нина Халилова етекшилейтаган "Юлдызлар" биюв куьбининъ солисткасы.

Милана – бавырмалы, танъ кызалак, тенъ-дослары ман аьллесип болады, дослык сезими де ога ят тувыл. Соьйтип, уьстинликлер мен алдыга абытлайды Милана. Ога келеекте коьп ийгиликлер эм бийикликлер сагынамыз эм онынъ енъуьвлерине суьйинемиз.

Г.БЕКМУРАТОВА. Суьвретте:

М.Курганова.

МАДАНИЯТ ЯШАВЫ

Коьнъилди коьтерген шаралар

Йылдынъ ызында районымыздынъ маданият учреждениелери яшавшыларга эсап беруьв шаралар коърсетедилер.

Янъыларда Кара-Су авылынынъ маданият куллыкшылары да концерт уйгынладылар. Авыл маданият уьйинде китап выставкасы, аьдетли маданият орталыгынынъ муьйиси аьзирленди. Мунда халк яшавшылары ман

бирге авыл аькимбасы да шакырылды. Концерттинъ программасы туьрли жанрлардан туьзилген. Айтпага, биювлер, йырлар, ятлавлар. Шарада йырлавшы Фарида Шомаева да ортакшылык этти. Яшавшылар атыннан Енали Копиев, Бальбек Арикбаев, Умар Компазов эм баскалар шыгып соьйледилер.

* * *

Янъыларда район маданият уьйинде йыл сайын озгарылатаган балалар биюв конкурсы оьтти. Конкурста 14 авылдан балалар биюв кувплери катнастылар. Олар Сырт Кавказ халкларынынъ бирер биювин бийидилер. Конкурстынъ сырагыларына коъре 1-нши орынга Ленинаул, 2-нши орынга Орта-Тоъбе,

ные Буруны эм Куьнбатар авылларыннан келген балалар тийисли болдылар. Каравшыларга Шумлелик авылынынъ балаларынынъ биюви ярады. Баьри енъуьвши куыплер "Ногайский район" МО администрациясынынъ маданият боълигининъ Сый грамоталары ман савгаландылар.

3-нши орынга Червлен-

* * *

Янъыларда Махачкалада ДР Маданият министерствосы эм яратувшылык уьйи мен "Курткашаш" деп халк яратувшылыгы, фольклор, этнография, тарих акында видео эм анимациялык фильмлерининъ 13-нши регионаллык ярысы уйгынла-

нып оьтти. Несилден-несилге коьшкен "Балады бесикке салув" деген бурынгы ногай аьдети акында видеоролиги уьшин Солтан-Мурат Караянов ДР Маданият министерствосынынъ дипломына тийисли этилди.

* * *

Махачкалада Россия халкларынынъ аьдетли маданиятынынъ орталыкларынынъ республикалык форум-фестивалине келисте гала- концерт уйгынланып оътти. Онда Патшалык этнографиялык биюв "Айланай" ансамблининъ солисти Ариф Темиров ортакшы-

лык этти. Ол йыйылганларга ногай шаири М.Авезовтынъ соьзине, йырлавшы А.Романовтынъ анъына язылган "Топырактан болган инсан" деген йырын усташа йырлап эситтирди. ДР Маданият министерствосынынъ дипломына тийисли этилди.

Н.ХАЛИЛОВА.

БАБАЮРТ РАЙОНЫ

Яратувшылык йолыгыс

Янъыларда Бабаюрт авылынынъ "Тангчулпан" Россия халкларынынъ аьдетли маданият орталыгында "Каспий" Дагестан Патшалык биюв ансамблининъ район яшавшылары ман яратувшы лык йолыгысы болды. Йолыгыс катнасувшылары сырасында Дербенттеги анъ училищединъ вокалистлери де бар эди. Концерттинъ программасына Дагестан халкларынынъ туьрли тиллериндеги йырлар эм туьрли биювлер кирдилер.

Йолыгыста яратувшылык десанттынъ яслардынъ патриотлык яктан тербиялавга, халк саниятларын эм маданият аьдетлерининъ кенъ яйылувга каратылган маьнели борышы белгиленмей калмады.

Эске салайык, яратувшылык йолыгыслар десантлар 2014-нши йылдан алып Дагестан Республикасынынъ оьрленуьвининъ "Аьдем капиталы" приоритетли проектининъ бирисин яшавга шыгарув мыратта оьтедилер. Олар Дагестан Республикасынынъ Маданият министерствосы ман уйгынланадылар. 2015-нши йыл яратувшылык десантлар Уллы Енъуьвдинъ 70 йыллык мерекесин, Россияда Адабиат йылын эм Дербенттинъ 2000 йыллыгын белгилев бойынша оьтедилер

КИТАПХАНА АЬРЕКЕТИ

Аьдемлерди оьзине тартатаган ер

Буьгуьнлерде Элимиз бойынша бир неше мынълаган китапханалар коьп китаплер топламалары ман оьз окувшыларын куьтеди. Онда куллык этетаганлар оьзлерининъ оьлшемсиз яратувшылык иси мен яшавды маьнеге толтырадылар, кызыклы шаралар озгарув ман оьзлерине аьдемлерди тартадылар: балалар да, ясуьйкенлер де мунда художестволык яратувшылык дуныясына коьмиледилер. Бар сондай китапхана шоьл баврайында яйрап конган Кумлы авылында да. Ол оьз кесписининъ устасы Рабият Менлиалиевадынъ кыйын салувы ман аьрекет этеди.

Беслан кайгысынынъ сеси

Беслан каласында болган казадынъ акында коьплер биледилер. 2004-нши йылдынъ сентябринде террористлер Беслан школасын бийледилер. Окувшыларды коршалап, он сегиз окытувшы йырткыш айванларга усаслы террористлердинъ куьллериннен ян бергенлер. Ишинде физкультура дерисин юритуьвши окытувшы Иван Константинович Каниди бар эди (ол 74 ясында эди).

Мине бу кайгылы куьннинъ эстелигине багыслап китапханашы Рабият Менлиалиева Кумлы авыл орта школасынынъ окувшылары ман "Терроризм — аьлиги ямагатка кавыф" деп дерис озгарды.

Деристе солай ок 9-11-нши класс окувшы-



лары Сирия Араб Республикасында туьзилген аьллерди ортага салып ойластылар.

Ясларга сырасына туьспеге шакыратаган ислам куыплерге сак болып карамага маслагат берилди.

Поэзия саьати

Аты сав дуныяга белгили уллы дагестан шаири Расул Гамзатовтынъ яратувшылыгы бойынша Кумлы авыл китапхана етекшиси Р.Менлиалиева ерли школадынъ 9-ншы класс балалары ман, "Яшав шаири – халк шаири" деп, поэзия саьатин озгарды. Сол класстынъ окувшысы

М.Менлиажиева йыйылганларга шаирдинъ биографиясы эм яратувшылыгы акында кызыклы хабарлады. Окувшылар Ф.Менлиалиева, А.Насырова, Ф.Суюндиков Р.Гамзатовтынъ ятлавларын яттан усташа окып эситтирдилер. Йыйылганлар шаирдинъ есирине бийлендилер.

Кызыклы дерис

Дагестан халкларынынъ бирлик куьнине багысланып, Кумлы авыл школасынынъ 8-9-ншы класс окувшылары ман "Биз дослык пан куьшли" деп китапхана дериси болып озды. Онда 9-ншы класс окувшысы Ф.Менлиалиева шыгып соьйлеп, Дагестаннынъ туьрли миллетли халкла-

ры ара катнаслар акында, олардынъ дослыгы акында кызыклы хабарлады. Халклардынъ дослыгы эм бирлиги акында айта берип, окувшылар Фазу Алиевадынъ, Расул Гамзатовтынъ, Кадриядынъ ятлавларын яттан окыдылар.

Дерис коьнъил коьтерилисте оьтти.

АВЫЛ ЕРИНДЕ

Байрам халкты бирлестирди

Нариман авылынынъ яшавын кызыклы этуьв мырад пан "сельсовет Коктюбинский" СП МОсы коып кызыклы шаралар озгарувда ортакшылык этип келеди. Айтпага, онынъ спонсорлык ярдам этуьви мен янъыларда Нариман авылында уьш дережели Данък орденлерининъ иеси А.Асановтынъ эстелигине багысланган 41-нши волейбол турнири оътти.

Россия Халкларынынъ бирлесуьв куьнининъ байрамы да Нариман авылында шатлыклы аьлде белгиленди. Куьннинъ сувык эм елли болувына да карамастан, авыл яшавшыларына деп Нариман авылынынъ сырт-куьнтувар

ягында авыл хозяйство ярмалыгы, ат шабыс ярысы озгарылды.

Ярмалыкта туьрли ясылшалар, емислер, эт продукциясы сатылдылыр. Эт продукциясын оьз КФХ-сыннан "сельсовет Коктюбинский" СП МО аькимбасы З.Суюндиков, Терекли-Мектеб авыл предприниматели С.Аблезов, Батыр-Мурза авылыннан Т.Эстувганов эм сондай баскалар ярмалыкка емис, ясылшады куындегилик баалардан колай этип саттылар.

Байрамга багысланып ат шабыс ярысы да озгарылды. Ат шабыс ярысында Буденновск, Буйнакск, Каспийск калаларыннан, Нефтекумск районынынъ Озек-Суат,

Тукуй-Мектеб, Абрам-Тоьбе авылларыннан, Ногай районынынъ Терекли-Мектеб, Нариман, Карасув, Червленные Буруны авылларыннан яслар ортакшылык эттилер.

Ат шабыс ярысы 5 кезекте озгарылды. Биринши кезекте 1400 шакырымга эки яслык атлар арасыннан Буйнакск каласыннан М.Атаевтинъ аты 1-нши орынга тийисли этилди. Экинши эм уьшинши кезеклерде уьйкен яслы атлар арасында 1400 эм 1600 шакырымга шабысувда Нариман авылыннан З.Суюндиковтынъ, 4-нши кезекте 2000 шакырымга шабысувда Терекли-Мектебтен А.Кельжановтынъ, 5-нши кезекте 2800 шакырымга Буденновск каласыннан А.Максутовтынъ атлары биринши орынга тийисли этилдилер. Солай болып экинши эм уьшинши орынларына тийисли болган енъуьвшилер де белгилендилер. Енъуьвшилерге биринши орынга 12 мынъ, экинши орынга 8 мынъ, уьшинши орынга 5 мынъ маьнет акша савга кебинде тапшырылды.

Байрамга карыжлар "сельсовет Коктюбинский" СП МО-сы ман шыгарылды.

Байрам йыйылганларга йогары коьнъил косты, юреклеринде дослык эм бирлесуьв сезимлерин беркитти.

Г.НУРДИНОВА.

КОНКУРС

Асылымызды билемиз бе?

2015-нши йылдынъ 20-ншы сентябриннен алып, "Россия асылы" деп, экинши Савлайроссиялык конкурс озгарылады.

Сонынъ бас мырады: аьел баалыкларыннан россия патриотизмин тувдырув, Россия маданият, ийги ис аьдетлерин коьбейтуьв эм саклав. Солай ок Россия экономикасына, социаллык, маданият оьрленуьвине косымын эткен тукымларды билуьв, ашыклав.

Бу конкурсты "Россия" Ортакроссиялык ямагат организациясы ман Россия журналистлер Союзы уйгынлаганлар.

Бу конкурстынъ биринши кезеги 2015-нши йылдынъ 20-ншы сентябриннен алып 2016-ншы йылдынъ 10-ншы мартына дейим болаяк, а экинши кезеги -2016-ншы йылдынъ 11-нши мартыннан 15-нши майына дей-

Конкурста катнаспага суьйгенлердинъ ясына, ислейтаган, яшайтаган ерине каралмайды. Баьри яратувшылык куллыклар да караладылар.

Конкурстынъ ызында "Россия асылы" деп йыйынтык баспаланаяк

Сол конкурста "Оьмирден оьмирге", "Сол кеспиде – аьел", "Россия оьктемлиги" деген номинациялар болаяклар.

Конкурста катнаспага суьйгенлер, аьзирлеген яратувшылык куллыгынъызды e-mal: ooo_rossiy@mail.ru адрес пен йиберинъиз.

Дагестан оьктемлиги

ДР маданият министри Зарема Бутаевадынъ баславы ман быйылдынъ 24-нши ноябриннен баслап, "Дагестан оьктемлиги" деп, оьнерли балалардынъ телевизионлык конкурсы озгарылмага каралады. Ол тоьмендеги номинациялар бойынша оьтеек:

- йыр йырлав;
- саз алатларда ойнав;
- хореографиялык саният;
- цирк санияты.

Конкурс 25-нши декабрьде

озгарылаяк гала-концерт пен тамамланаяк.

ДР маданият министри 3.Бутаевадынъ айтувы ман, "Дагестан оьктемлиги" - Республика уьшин бек маьнели проект. Ол белгилегенлей, бу конкурс оьнерли балаларды аянлавга, анъ-эдапты тербиялайтаган музыка произведениелерди таралтувга, балаларды эм оьспирлерди дуныялык музыка маданиятына бавлавга себеплик этеек.

ФОРУМ

Катнаспага боласыз

Быйылдынъ 11-13-нши декабрь куьнлеринде Екатеринбург каласында "Кинохакатон-2015" кино стартаперлардынъ III Форсайт-форумы оьтеек. Онынъ мырады – оьнерлилерди излестируьв эм яклав, кино тармагында талап этуьвдинъ ортак дережесин арттырув, куьндеслик маьнеси бар проектлерди эм технологияларды

Форумга йыл сайын элимиздинъ туьрли регионларыннан

кино, анимация эм ТВ-сериаллар туьзуьвши яслар оьз проектлерин йибередилер. Катнасувшылардынъ бас мырадлары – информация эм финанс партнерларды, инвесторларды, дистрибьюторларды, оьз проектлери уьшин командады излестируьв.

информацияды Толы шарадынъ официаллык сайтында билмеге боласыз: htpp://www.kinohakaton.ru.

КОНФЕРЕНЦИЯ

Шара сырагылары келтирилди

Махачкала каласында озган айдынъ ишинде халклар ара "Мусылманлар бирлигин беркитуьвде халклар ара сулып: аьлиги заманнынъ йосыклары эм кеплери" деген тема бойынша конференция оьтти. Шарада мусылманлар аьлимлерининъ Савлайдуныялык союзынынъ агзалары катнастылар.

Шара сырагыларын келтире келип, конференция катнасувшылары бир ойга келдилер. Олардынъ айтувына коьре, мусылманлар - биргелес умма, олар оьз борышларын, парызларын миллетке, туратаган элге карамастан, толтырадылар. Мусылманлар арасында байланыс Киели Куранга таянып тутылмага керек, Кудай айткан: "Бир-биринъизге ийгиликте эм динди тутувда коьмек этинъиз". Дин бойынша кардашлардынъ ыхтыярлары суьйим, бир-бирисин коь-

тергишлев, муьлкке, Аталыкка эм намыска алаллык пан карав болады. Дин соравлары бойынша аьдемге карарды (фетва) аьзирлемей шыгармага ярамайды. Халклар арасында тынышлык, олардынъ бактылары ман байланыслы фетва ислам дуныясында белгиленген аьлимлер мен шыгарылмага керек. Фетвалар заманы, ери, ойлары, аьдети мен баскаланадылар: биревлерге келискен фетвалар баскаларга келиспей коймага болады. Джихад – шариат талаплавлары ман беркитилген амалларга келисли шариат токтасы, ол тек согысув тувыл, онынъ маьнеси коьп. Джихадты айырым аьдемлер озгармага керек тувыл, оны юритпеге тек халклардынъ эм етекшилердинъ ыхтыярлары бар. "Ахлю сунна валь джаама" - мусылманлардынъ "ахлюкибла" об-

щинасы, онынъ маьнесин туьрлендирмеге суьетаганлар дурыс этпейдилер, сондай ой биргелес уммага карсы турады. Мазхаб тутув – илми йорык. аьлимлер оны дурыс коьредилер. Уммадынъ аьлимлери "саляф" деген соьзди ислам йылязбасынынъ тек биринши юзйыллыгына кулланмага деп токтастылар. "Иджтихад" деген соьздинъ оьз шартлары бар, кимде сол шартлар йок болса, ога "иджтихад" юритпеге яра-

Шарадынъ тамамында катнасувшылар Дагестан аькимбасына эм халкына конференция озгармага онъайлы амаллар туьзгенине, йылувлык пан хош алганына разылык билдирдилер. Олар Дагестан халкына онъайлы яшав, тынышлык эм кавыфсызлык йорадылар.

"Ногайский район" МО Терроризмге карсы комиссиясы.

ЯШАВШЫЛАР ЭСИНЕ

Уьйлеринъизди от туьсуьвден сакланъыз

Йыл сайын Россияда сувыклардынъ басланувы ман бирге от туьсуьвлер саны да коьбейип баслайлы. Яз шагы ман тенълестиргенле. бу коърсетим 33 процентке оъседи. Статистика коьрсеткенлей, от туьсуьвлер эм соларда аьдемлердинъ оьлими коьп ягыннан турак уьй тармагында болатаганы белгилен-

Куьнлер сувытып баслаганда яшавшылар уьйлеринде электротехникалык эм баска туьрли йылув ислеп шыгаратаган алатларды кулланып баслайдылар. Аьдетке коьре мундай заманда от туьсуьвлердинъ хыйлысы электротехникалык себеплерден тура болады. От туьсуьв кавыфсызлыгынынъ талаплавларына коьре электротехникалык эм йылув ислеп шыгарувшы алатларды курганда эм кулланганда айырым правилолар токтастырылган. Соларды дурыс кепте тутув аьр кимге де от туьсуьвден сакланмага аьруьв амаллар береди. Электроалатларды кулланганда ярамайды: - электроэнергия приемниклерин солардынъ инструкцияларында белгиленген йорыкларга келиссиз аьллерде кулланув, яде сынык, иске яравсыз, оларды кулланганда от туьспеге болатаган приемниклерди, солай ок изоляциясы йыртылып, коршалав амаллары осалланган электротеллерди эм кабельлерди кулланмага;

- сынык, иске яравсыз розеткаларды, рубильниклерди, баска электроалатларды кулланмага;

- стандартка келиссиз (колдан ясалган) йылытувшы алатларды, калибри келиспейтаган, ирийтаган вставкаларды яде токтынъ куышленуьвиннен эм теллердинъ косылувыннан коршалав уьшин колдан ясалган алатларды кулланмага;

- конструкциясында коърсетилинген йорыкка келиссиз, терморегуляторлары йок яде сынык болган электройылытув алатларды куллан-

Пеш ягув заманы басланаяктынъ алдында пешлер, котельныйлар, баска йылытув алатлары эм йылытув тармаклары тергелмеге эм ярастырылмага тийисли. Уьйдеги пешлер эм йылытув алатларынынъ токтастырылган нормаларга коьре янмага амырак болатаган конструкциялардан от туьсуьвге карсы боьлдиклери болмага керек. Оннан баскалай, бу от туьсуьв ягыннан кавыфлы шакта от туьсуьвлердинъ саны оьсуьвине электройылытув алатларды ер-ерде кулланувдан тура электротармакларга келетаган куьштинъ артувы да себеп болады.

Ногай районнынъ сыйлы яшавшылары! Куьз-кыс заманында пеш якканда, электройылытув алатларды кулланганда сак болынъыз, ис орынынъызда да эм уьйинъизде де от туьсуьвге карсы правилоларды

Г.КАЗАНФАРОВ,

Ногай районы бойынша ОНД эм ПР начальниги.

эс этинъиз

Куллыксызларга ярдамга

Куллыксыз граждан- дырылаяк. Бу шара быйларды Дагестан Республикасынынъ кырында иске ерлестируьв ниет пен Санкт-Петербургта Регионлар ара вакансиялар ярмалыгы оьткериледи. Бу ярмалык солай ок куллыксыз гражданларга эм олардынъ аьеллерине ис пен байланыста баска ерге коьшпеге коьмек этуьв уьшин озгарылаяк. Ярмалык соны ман бирге ис орынларына кандидатларды (бу ис орынларга шет эллер куллыкшыларын алмага каралган эди) айырув бойынша видеосоьйлесуьв кебинде бар-

ылдынъ 26-ншы ноябринде куьндизги 12 саьаттен 15 саьатке дейим "Skype" программасы ман Терекпи-Мектеб авыпы. Карп Маркс атындагы орам, 25 адреси бойынша оьткериледи. Телефоны: 887(256)-21-3-08, электрон почтасы: nogczn@rambler.ru. Ярмалыктынъ катнасувшылары уьшин сайт ашылган: *www.мбт-сервис.рф* эм сонда куллык беруьвшилердинъ вакансиялары ерлестирилген.

"Ногайский район" МО-дагы ДР ЦЗН ГКУ

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении открытого аукциона по продаже муниципального имущества

- 1. Форма торгов открытый аvкцион по закрытой форме подачи предложений
- 2. Организатор торгов -Администрация муниципального образования "Ноайский пайон"
- 3. Решение принято постановлением администрации муниципального образования "Ногайский район" от 02 ноября 2015 года № 343.
- 4. Место проведения аукциона – РД, Ногайский район, с.Терекли-Мектеб, ул.К.Маркса, 15 (здание администрации Ногайского района) датой проведения конкурса является рабочий день, следующий после истечения 30 дней со дня опубликования извещения в СМИ, время проведения аукциона - 09 ч.30 мин.

Предмет аукциона:

- ЛОТ № 1 автомобиль марки ВАЗ 217230 2011 года выпуска, идентификационный номер 217230В0182328. Начальная выкупная стоимость составляет - 50000 (пятьдесят тысяч) рублей, шаг аукциона (составляет 5% - 2500 руб. Сведения об обременении отсутствуют. Сумма задатка составляет 20 % - 10000руб.
- 5. Заявки на участие в конкурсе принимаются в запечатанном конверте в течение 30 дней со дня опубликования в СМИ по адресу: РД, Ногайский район с. Терекли-Мектеб, ул.К.Маркса.15 (здание администрации Ногайского района) по рабочим дням с 8.00 до 17.00 по московскому времени. Вместе с заявкой подаются следующие документы:

для физических лиц - до-

кумент, удостоверяющий личность либо доверенность представителя: для юридических лиц -

заверенные нотариально копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица;

документ, подтверждающий внесение задатка для юридических и физических

6. Задаток вносится по реквизитам: УФК по РД (Администрация МО "Ногайский район, л/сч. 05033928360) ИНН-0525140640. КПП -052501001. ОГРН 1100531000020, ГРКЦ НБ РД Банка России г. Махачкала, БИК - 048209001, р/сч. -40302810500003000283, л/сч. - 03033928360, OKATO -82240000001, назначение платежа - обеспечение конкурсной заявки.

7. Договор заключается по истечении 5 дней со дня подписания протокола результата конкурса.

8. Дата, время и место определения участников укциона рабочий день пос ле истечения 30 дней со дня опубликования извещения в СМИ в 9ч.30 мин. по московскому времени по адресу: РД, Ногайский район с.Терекли-Мектеб, ул.К.Маркса,15 (здание администрации Ногайского района).

9. Предоставление документов для принятия участия в аукционе, оформления заявки, договора о задатке и место проведения аукциона по адресу: РД, Ногайский район, с.Терекли-Мектеб, ул.К.Маркса,15 (здание администрации Ногайского района).

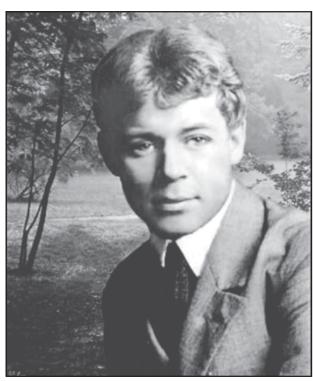
Глава администрации МО "Ногайский район"

ШАНГЕРЕЕВ Р.С.

2015-нши йыл – АДАБИАТ ЙЫЛЫ

СЕРГЕЙ ЕСЕНИН ТУВГАНЛЫ – 120 йыл

Оьлимсиз оьнер



"Сергей Есениннинъ ятлавларын бу куьнлерде окыган кимик, келеекте де аьдемлер окыягышекленмеймен, онынъ ятлавлары бир де картаймас, неге десе оларда дайым янлы поэзиядынъ каны ювырады", - деген С.Есениннинъ яратувшылыгы акында онынъ замандасы Н.Тихонов. соьзлердинъ акыйкатлыгын заман коьрсетти. Поэттинъ яратувшылык йолы 1914-нши йыл "Береза" деген ятлавы Москвадагы "Мирок" журналында шыкканнан сонъ басланды. Муннан тувра юз йыл алды Пушкиннинъ биринши ятлавы дуныя ярыгына шыккан. Сол заманларда бирев де ойламаган болар бу белгисиз автор, уллы Пушкиндей болып, халктынъ юрегинде дайымларга калар деп. Болаяк язувшыдынъ балалыгы атайынынъ уьйинде оьткен. Мунда ол энесиннен коьп эртегилер, конаклардан коьп сарынлар эситкен, сонъында ятлавлар язганда оларга негизленген.Атайынынъ талаплавы ман кишкей Сергей 5 ясында окып уьйренген, биринши ятлавларын болса 8-9 ясында язган.

Аьр бир аьдемнинъ яшавында маьнели йолыгыслар, оьзгерислер, аьдемлер болады. Сергей Есениннинъ яратувшылык йолында сондай аьдем Александр Блок эди. Петроградка коьшкенде, С.Есенин тек бир ялгыз байлыгы – явлыкка оралган ятлавлары ман А.Блоктынъ уьйине барган. Белгили язувшы Сергей Есенинди хош алган эм ятлавларына ийги белги берген. Оьз яшавында коьп язувшылар коьрген А.Блокты сукландырув кыйын болган, ама авылдан келген яс оьз ятлавлары ман оны кызыксындырып билген. Александр Александрович бек ийги анълаган Петроградта танысы болмаган янъы баслаяткан язувшыга ятлавларын баспалатув бек кыйын экенин. А.Блок яс язувшыды поэт С.Городецкий эм адабиатшы М.Мурашевке зейинли эгиншилер поэтине колынъыздан келген баьри коьмекти этинъиз деген хат пан йибереди. Олардынъ коьмеги мен С.Есениннинъ сол шакта аькелген баьри ятлавлары да дуныя ярыгын коьреди. Ол белгили болады. 1916-ншы йыл С.Есениннинъ биринши китаби "Радуница", сонъ - "Голубень", "Русь", "Микола", "Марфа Посадница" эм баскалар шыгадылар.

С.Есенин патшадынъ сыйына ятлав язбага разы болмаган эм ол специальли батальонга йиберилген.Октябрь революциясын бас деп хош коърген, ама сонъгы шыгармаларында туърленислер акында баскалай язган.

С.Есенин элимиздинъ коъп туърли калаларында болган, экинши хатыны Айседора Дункан ман Германияга,

Францияга, Бельгияга, Италияга барган, СШАда доьрт ай яшаган. Тыс эллерден кайткан сонъ, поэт уьшин бек кыйын заман басланды. Критика оны сол заманнынъ адабиатынынъ борышларына келиспейди деп куьналеди. Сол авыр йылларда ол савлыгын да йойып баслады. Аьжейипке, бу заманларда онынъ калеми астында энъ де ийги шыгармалары тувдылар.

1925-нши йылдынъ 14-нши декабринде Сергей Есенин "Черный человек" поэмасын язып кутарады, сол шыгарма уьстиннен ол эки йыл узагында ислеген. Поэма поэт оьлген сонъ баспаланган. 27-нши декабрьде ол оьзининъ энъ ызгы ятлавын каны ман язып досына калдырган. Сол кеше ян берген поэтти "Англетер" гостиницада тапканлар.

Есениннинъ ятлавлары ман биз бала заманнан алып таныс. Мен онынъ ятлавларын суьйип окыйман. Янга тийген сыдыраларды суьймей болмайсынъ. Есениннинъ поэзиясы дайымларга, неге десе ол дайымлык акында язады: ана акында, Тувган Эл, табиат, суьйим акында.

С.Есениннинъ Тувган Эл акындагы ятлавлары мунъшылыктынъ юка йиби мен оралган демеге болады. Поэттинъ яшавы элимиздеги уллы туьрленислер, революция заманына келген, сол онынъ яратувшылыгында ыз калдырмай болмаган. Автор алдынгы, заманлардан тура кайгырады. Бала эм ол яс заманындагы Россияды сагынады. Тагы да мага бек ярайды онынъ анасына багыслап язган ятлавлары. Онынъ сыдыраларын окыган инсан кайтип поэт анасын суьйгенин, кайтип ога яны авырыганын сезбей болмайды.

Сергей Есенин яшавдан айлак эрте, 30 ясында кешкен, аз яшаса да, ол бизге бек бай асабалык калдырган.

Н.КОЖАЕВА. Суьвретте:

С.Есенин.

Сыбырдайды куьз ямгыры хабарын

Куьз — йылдынъ аьлемет шагы. Табиат бизим каравымыз алдына ярасык суьврет аькеледи: туьрли бояклар, аяктынъ астында сары, кызыл шырылдаган япыраклар. Олар сав дуныяды бийлегенлер. Тап биювдегиндей айланадылар. Тереклер япыракларын туьсирсе де, оьз ярасыклыгын йоймайдылар. Бизди туьрли сезимлер бийлейдилер: коьнъилсизлик, парахатлык, келеектеги ийгиликке сенуьв... Сонынъ уьшин куьз шаирлердинъ янына якын шак болганы да. Суьйикли шагына багысланган коьп ярасык ятлавлар тувган олардынъ калеми астында. Ятлавларды окып, аявлы окувшылар, биз де туьрли сезимлерге коьмилейик.

н.эрежепова.



МАГОМЕТ КОЖАЕВ

Ямгырлардан

Куьз йыры

Айырылыс келди Куьзде бизге де, Юреклер мен Биз эндиги алыста. Тек юректинъ Ярык эси аьли де Аькетеди бизди Эски бавларга.

Мен бараман Тереклердинъ

касыннан... Япыраклары Туьскен аьли

олардынъ.

Олар язда Экевимизди коьп заман Япкан эди Сувларыннан ямгырдынъ.

Теренъинде Бизим бавдынъ аьдемлер Япыракларын

Тереклердинъ ягады.

Эм эскен ел Туьтини мен олардынъ Бавга бизим Кайгымызды яяды.

Япыраклар коьрген Бизим суьйимди, Олар оны

саклаган. Дуныяда тек Тек экевимиз калганда Аьдемлердинъ Коьзлериннен

ясырган.

Янадылар Япыраклар кайгылы, Туьтин яба Япыраклар уьйимин. Сол туьтинлер Тувыл мекен туьтини Бизим шаксыз Куьйип кеткен суьйимнинъ.

суьиимнинь.

МУРАТ АВЕЗОВ

Куьз де келди

Куьз де келди, япыраклар давысы Сыбырдаса, сокпакларга тоьгилген. Куьз де келди, терен алып тынысын, Саьвлеси мен сувык шыктай

себилип. Яй да кетти ялынына янтайып, Куслар сеси туьссиз коькти мунъайткан. Куьз де келди ашылады калтайы: Тоьгеректи алтыны ман ялаткан. Озып кетти яй куьнлери оькинип, Йылтынлары акырыннан тымады. Куьз сезеди оьз йолынынъ эркинин, Ел уьзеди озып пискен алмады...

М.ЛЕРМОНТОВ

Ызан бойда саргайган япыраклар

Ызан бойда саргайган япыраклар, Ушып-ушып айланады авада, Тек йойытпай ясыллыгын саклайды. Май карагай тереклери орманда. Туьски мезгил ислериннен сонъ

Белин язган кая ярлар уьнгиси, Шешекейи арасында тыгылып, Ял алмага энди суьймес эгинши. Амалсыздан алгасайды кыр айван, Онынъ тек бир ясырынув ойында. Йылтыратар койы туман ишиннен, Данъыл бойды кешеде куьнъирт

Орысшадан Г.НУРДИНОВА коьширген.

САЛИМЕТ МАЙЛЫБАЕВА

* * *

Алтын куьз каралдымда, А Йылтырайды тоьгерек, К Яслык шагым ойымда, А Картаймай-экен ав юрек. А Таза ава, куьлтуьс коьк, Т Бек суьемен бу шакты, Б

Аяк асты сары тоьсек, Куьн де сары шашаклы... Алтын куьзди суьемен Авасына тоялмай, Тагы оны коьремен, Боларман ма язалмай... СПОРТ КУТЛАВ

ДАГЕСТАН ЧЕМПИОНАТЫНДА

Йигерли ясларымыз сукландырдылар

Яслардынъ спортка бет беруьви, олардынъ уьстинликлери бизди суьйиндирмей, сукландырмай болмайды. Районымыздынъ яслары, туьрли ерлердеги базласларда катнасып, баргылы орынларды бийлейдилер.

Янъыларда Дагестан Республикасынынъ Избербаш каласында тайский бокс бойынша ДР чемпионаты эм бириншилиги болып оьтти. Мунда Махачкала, Кизляр, Каспийск, Хасавюрт калаларыннан, Ногай, Тарумов районларыннан 250 спортсменлер катнастылар.

Бизим районнан айтылган чемпионатта "Ногайский район" МОсында 2-нши номерли Балалар-яслар спорт школасынынъ тайский бокс бойынша тренерлери Алибек Менласановтынъ басшылавы ман орта эм уьйкен класслардан 14 спортсмен ортакшылык эттилер.



Олардынъ арасында баргылы орынларды онавы бийледи. Биринши орынга: К.Джумаев, А.Аккишиев, Э.Махмудов, И.Аманбаев

(А.Джанибеков атындагы школасы), К.Елманбетов, И.Межитов, Ш.Межитов (Кадрия атындагы школасы), экинши орынга: А.Шам-

билов, А.Джумаев (А.Джанибеков атындагы школа), уьшинши орынга Т.Аджигельдиев (А.Джанибеков атындагы школа) тийисли болдылар. Тербияланувшыларынынъ уьстинликлерине сукланып, А.Менласанов суьйинишин ясырмады: "Ногай районынынъ тайский бокс бойынша яслар йыйылма командасынынъ 14 окувшылар сырасыннан 10-навы баргылы орынды бийлегенлер. Ол биз уьшин бек куванышлы. Бизим яслар спорт усталыгын, куьресуьв касиетлерин коьрсеттилер. Бизим команда тайский бокс бойынша Дагестан Республикасында энъ де ийги экенине йыйылганлар аьли де бир кайта шайыт болдылар", - дейди ол.

Н.КОЖАЕВА.

Суьвретте: енъуьвши А.Аккишиев (солда).

ВОЛЕЙБОЛ

Конаклар енъдилер

Янъыларда Ногай район орталыгы Терекли-Мектеб авылынынъ спорт комплексинде "село Терекли-Мектеб" СП МО администрациясынынъ аькимбасы Зейдулла Алжибайрамовтынъ кубогы уьшин волейбол ойыны бойынша турнир озгарылды.

Айтылган турнирде баьриси 4 командалар: конъысы Нефтекумск районынынъ Абрам-Тоьбе, Терекли-Мектеб (яслар), Калинин эм Ленин авылларынынъ йыйылма, Нариман эм Терекли-Мектеб (спорт ветеранлары) авыл командалары катнастылар.

Турнир ярысларын Калинин эм

МАЬСЕЛЕ

Ленин авылларынынъ йыйылма эм Абрам-Тоьбединъ командалары оьз ара йолыгысувы ман басладылар. Бу ойында конаклар оьзининъ тыпаклыгын эм аьруьв спорт аьзирлигин коърсетип енъуьвши болды-

Муннан сонъ турнирди шатлыклы аьлде ашаятып, Терекли-Мектеб авыл аькимбасы З.Аджибайрамов оьз атыннан айырым волейбол турнирин эм коьшпели кубогын беркитуьви акында билдирди. Ол район орталыгында физкультура эм спортка колыннан келгенше эс береегине сендирди эм йыйылган волейболшыларга уьйкен уьстинликлерди йорады. Район орталыгынынъ етекшиси яслар арасында спортты оьрлендируьвге косымын эткен спорт ветеранлары Сталинбек Муллаевке, Алимхан Кокоевке, Айдархан Курманбаевке, Алавдин Башантавовка, Мурат Саликовка эм баскаларга Сый грамоталар тапшырды.

- Мундай спорт ярысынынъ статусы оьспеге керек. Ол сизинъ колынъызда, яслар. Эсимде, районымыз алдынгы Грозненский область санында болган йылларда бизим командаларымыз дайым да биринши орынларды алып келгенлер. Спорт бизди бирлестиреди, ол

дуныяга тынышлык, савлык береди, – деди С.Муллаев.

Волейбол турнири бек кызыклы, шынты спорт куьреси эм дослык негизинде оьтти. Волейболшылар ийги ойнамага шалысса да, ызында тек бирев енъеди. Соьйтип, турнирде Абрам-Тоьбе авыл командасы енъди эм кубокты оьзи мен аькетти. Экинши орынды Терекли-Мектебтинъ яслары эм уьшиншиди Нариман авыл командалары алдылар. Турнирдинъ ийги ойнавшылары деп Адильхан Койбаков (Терекли-Мектебтинъ ветеранлар командасыннан), А.Исмаилов (Абрам-Тоьбе), А.Култаев (Терекли-Мектебтинъ яслар командасыннан) белгилендилер.

М.ЮНУСОВ.

Ногай район хатын-кызлар советининъ председатели.

ган балаларды йораймыз.

ВРАЧ БИЛДИРЕДИ Заманы ман

тергелейик

АЯВЛЫ АНАЛАР! Биз йылда энъ де ийги куьн-

ди – Ана куьнин белгилеймиз. Ол юрек юмсаклыгына, суьйимликке эм ана акында энъ йылы се-

зимлерге толган байрам. Бизим

аьр биримиз дуныядагы баьрин-

нен де аявлы, ювык эм сондай да

тувган аьдемимиз – оьз анамыз-

ды алгысламага борышлы бол-

деги соьзлер де етисип болмаяк

сизге, бизим баалы аналарымыз,

оьзимиздинъ разылыгымызды,

ян оьзеленуьвимизди эм суьйим-

дынъ балдай таьтли уйкысын

саклап, сиз коьп туьнлерди

уйкламай оьткергенсиз. Сиз оны

биринши кере биринши класска

элтегенсиз: оны ман бирге шко-

ла йылларын эске алып оьктем-

сигенсиз, янынъызды онынъ

уьшин авырткансыз. Соьйтип

куьннен-куьнге, йылдан-йылга

сиз оьзинъиздинъ исси ана юрегинъиздинъ йылувлыгын берип,

оьз балалары-нъыз акында каьр

шеккенсиз эм эндиги де шегесиз.

рамынъыз бан кутлаймыз. Сиз-

ге уьйкен ана наьсибин, берк ден

савлыкты, суьйимликти эм си-

зинъ кыйынынъызга разы бол-

С.АБУБЕКЕРОВА,

Сизди ак юрегимизден бай-

Оьзинъиздинъ баланъыз-

лигимизди билдирмеге.

Ер юзиндеги баьри тиллер-

ган байрам.

Балалар диспансеризациясы – комплексли профилактикалык тергев. Сол пайдалы зат, биз заманында балаларымыздынь авырувларынынъ алдын шалмага боламыз. Сонынъ уьшин заманында (эмлевшилер айтатаганда) диспансеризацияды оьтпеге керек. Соны балага бир, уьш, алты, тогыз айлар дегенде, бир ясына толганда эм оннан сонъ, йыл сайын оьтпеге керек болады. Бала бир ясына толганша бир неше кере оьтетаганы сейирли тувыл, неге десе онынъ ден савлыгынынъ негизи сол заманларда беркийди.

Комплексли диспансеризацияды оьтетаган бала баьри врачларды да оьтпеге керек. Эгер оьзи тергейтаган муьшелерде врач етиспевлик коьрсе, эмлев йолларын коьрсетер, заманы ман авырувдынъ алды шалынады. Сол баладынъ ден савлыгын беркитуьвге де амал береди, яшавын да созады.

К.МУСЛИМОВА,

педиатр.

Ногай район ЗАГС боьлигининъ куллыкшылары

Написат Абдурахмановна Абубекерова

дуныядан тайганы ман байланыста онынъ аьелине эм кардаштувганларына каты кайгырувын билдиредилер эм бассавлык йорайдылар.

Баьтирлер аллеясы ма, авлак па?..

Кишкей Аталыгым деп кайбир аьдем оьзининъ туратаган ерин суьеди, онынъ оьрленгенин, ярасык болганын кайсымыз да суьемиз. Эм терислик коьрсек, айтпай да, ашувланмай да болмаймыз.

Терекли-Мектеб орталыгында Баьтирлер аллеясы орынласкан. Мунда язда балалар ман аналар, ясуьйкенлеримиз келип олтырадылар, балалар завкланып ойнайдылар. Болса да, сондай ийги тыншаювга онъайлы еримиз бар экенин коьтермейтаганлар да, кой, калай аьруьв, балалар завкланып ойнайдылар, ювырадылар деп суьйинмейтаганлар да бар экен. Олай дегеним, ызгы заманларда мунда балалардынъ орынына завкланып сыйырлар юредилер. Олар тап авлакта юргендей болып, оьрип юредилер, алдын болса, бирев-экев кирсе, шыгаратаган эдик, аьли болса, бир аьдемге айдап шыгармага кыйын. Оьзлерининъ сыйырларын биревлер айдап аллеяга киргизип кетедилер деп те айтадылар. Сол ша намыссызлык деп айтсам, бирев де меним соъздеримди айып

коьрмес деп ойлайман.

Озган каты куьн аллея ман конактан кайтып келеятырганда, аллеяда оьрип юрген сыйырларды коьрип, юрегим авырыды. Соларды шыгармага суьйдим, ама олардынъ парахат отлап юрген ериннен шыкпага бир аваслыгы да йок эди, биреви мени суъзбеге де ювырды, ога мен онынъ парахатлыгын бузганым ярамаган болса ярайды. Болса да, колыма сол ерде яткан бир таякты алып (сондай таяклар бу ерде кокыс болып ятыр), кувалап

Неге биз оьзимиздинъ тыншаюв еримизди саклап болмаймыз экен деген сорав эсиме келди. Неше кере де биз сол соравды оьз газетамыздынъ бетлеринде коьтеремиз, ама сыйырлар кайтип юрген, соьйтип аьли де кыдырадылар.

Янъы туьзилген аьеллер аллеяга суьвретке туьспеге келедилер. Янъыларда да бир тойшылар мунда келдилер, Карашай-Шеркеш Республикасыннан да конаклар бар эди. Суьвретке туьспеге ниетленген яслардынъ бир ягында кышкыры-



сып коькислер, баска ягында сыйыр отлап юри эдилер. Ызында болдыра алмай, тойшылар аллеядан шыгып кеттилер.

Кимге берейик экен соравлар-

ды? Ким яваплы сол затка? Баьтирлер аллеясы ма яде авлак па деген соравга мага ким явап берер экен?! Г.БЕКМУРАТОВА.

ТОКТАСТЫРУВШЫЛАР: Халк Йыйыны, Правительствосы.

Бас редактор

КОЖАЕВА Э.Ю.

Газета коьлем коммуникациялар тармагында эм маданият калымжады коршалавда Дагестан Республикадынъ законодательстводы тутувга тергев салув бойынша федераллык службасынынь ЮФО бойынша регионаллык Управлениесинде регистрацияланган.

Регистрациялык номери ПИ №ФС 10-6455 (26 январь 2007 й.)

Колязбаларга рецензия берилмейди. Олар кери ызына кайтарылмайдылар. Авторлар ой токтаслары редакциядыкы ман келиспеске боладылар. Авторлар язылмалары уьшин яваплылар. ДР-нынъ Баспа эм коьлемлик коммуникациялар бойынша комитети

Баспалавга кол басылган - 17 саьат.

Адрес редакции

368850. Республика Дагестан. Ногайский район. с.Терекли-Мектеб, ул.Карла Маркса, 49 газета «Голос степи»

Электронный адрес: sholtavisi@mail.ru Официальный сайт газеты (www.golos-stepi.ru)

Телефоны

Главный редактор Общий отдел

- 4-67 - 4-71 - 51365

 Γ азета выходит 52 раза в году. Тираж — 2200. Реклама и объявления публикуются по договорным ценам

Газета отпечатана в типографии ООО"Дом печати" по адресу: 367008, ДР, Махачкала, Акушинский проспект, 20 "А"

Юридический адрес типографии: 367000, ДР, Махачкала, ул.Пушкина, 6

Баспалавга кол басылув заманы - 18 саьат